

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ
NGHIÊN CỨU TỶ LỆ GIẢM VITAMIN D
VÀ MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN Ở BỆNH NHÂN
BỆNH THẬN MẠN DO ĐÁI THÁO ĐƯỜNG TYPE 2**

Mã số: C21.02

Chủ nhiệm đề tài: Ths. BSCKII. Trần Lê Minh Thái

Thành viên: Ths. BS. Hoàng Thúy Oanh

Cần Thơ, 20 tháng 06 năm 2022

MỤC LỤC

| | Trang |
|---|-----------|
| Phần 1: MỞ ĐẦU | 1 |
| 1. Tổng quan tình hình nghiên cứu | 1 |
| 1.1. Bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2 | 1 |
| 1.2. Nồng độ vitamin D ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2.. | 7 |
| 1.3. Tình hình nghiên cứu trong và ngoài nước | 14 |
| 2. Tính cấp thiết của đề tài..... | 16 |
| 3. Mục tiêu nghiên cứu | 16 |
| 4. Nội dung nghiên cứu..... | 17 |
| 4.1. Các chỉ số về đặc điểm chung của nhóm nghiên cứu..... | 17 |
| 4.2. Tỷ lệ giảm vitamin D và một số yếu tố liên quan ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2..... | 19 |
| 5. Phương pháp nghiên cứu | 21 |
| 5.1. Thiết kế nghiên cứu (loại hình nghiên cứu) | 21 |
| 5.2. Cỡ mẫu..... | 21 |
| 5.3. Phương pháp chọn mẫu | 22 |
| 5.4. Phương pháp thu thập và đánh giá số liệu | 22 |
| 5.5. Phương pháp kiểm soát sai số | 26 |
| 5.6. Phương pháp xử lý và phân tích số liệu | 26 |
| 6. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu | 27 |
| 6.1. Đối tượng nghiên cứu | 27 |
| 6.2. Phạm vi nghiên cứu | 28 |
| 7. Sơ đồ nghiên cứu..... | 29 |
| 8. Đạo đức trong nghiên cứu..... | 29 |
| Phần 2: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ PHÂN TÍCH KẾT QUẢ | 30 |
| 1. Đặc điểm chung của đối tượng nghiên cứu | 30 |
| 2. Khảo sát tỷ lệ giảm vitamin D và một số yếu tố liên quan ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2 | 32 |

| | |
|--|-----------|
| Phần 3: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ | 52 |
| 1. Kết luận | 52 |
| 2. Kiến nghị | 53 |
| Tài liệu tham khảo | |
| Phụ lục | |

DANH MỤC BẢNG

| | Trang |
|---|--------------|
| Bảng 1. Phân loại các giai đoạn bệnh thận do ĐTD type 2 | 5 |
| Bảng 2. Các tiêu chuẩn phân loại tình trạng vitamin D | 13 |
| Bảng 3. Đánh giá theo chuẩn của Hiệp hội đái tháo đường các nước châu Á | 17 |
| Bảng 4. Phân giai đoạn bệnh thận mạn theo KDIGO 2012 | 19 |
| Bảng 5. Phân bố bệnh nhân theo độ tuổi | 31 |
| Bảng 6. Phân bố bệnh nhân theo béo phì | 32 |
| Bảng 7. Phân bố bệnh nhân theo huyết áp tâm thu | 33 |
| Bảng 8. Phân bố bệnh nhân theo giai đoạn bệnh thận mạn | 34 |
| Bảng 9. Tỷ lệ giảm và nồng độ trung bình vitamin D trước điều trị | 35 |
| Bảng 10. Mức độ giảm vitamin D trước điều trị | 35 |
| Bảng 11. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với giới tính | 37 |
| Bảng 12. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với độ tuổi | 38 |
| Bảng 13. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với béo phì | 39 |
| Bảng 14. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với thời gian phát hiện đái tháo đường type 2 | 40 |
| Bảng 15. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với huyết áp tâm thu | 42 |
| Bảng 16. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với eGFR trước điều trị | 43 |
| Bảng 17. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với UACR | 44 |
| Bảng 18. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với thiếu máu | 45 |
| Bảng 19. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với HbA1c | 46 |
| Bảng 20. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với nồng độ albumin huyết tương | 47 |
| Bảng 21. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với nồng độ Cholesterol toàn phần huyết tương | 48 |
| Bảng 22. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với nồng độ Triglyceride huyết tương | 49 |

| | |
|--|----|
| Bảng 23. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với nồng độ HDLc huyết tương | 50 |
| Bảng 24. Mối liên quan giữa nồng độ vitamin D trước điều trị với nồng độ LDLc huyết tương | 51 |

DANH MỤC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ

| | Trang |
|---|--------------|
| Sơ đồ 1. Hệ thống renin-angiotensin-aldosterol trong bệnh tim mạch, BTM và ĐTĐ | 5 |
| Sơ đồ 2. Sơ đồ nghiên cứu | 29 |
| Biểu đồ 1. Phân bố bệnh nhân theo giới tính | 30 |

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

| Từ viết tắt | Tiếng Anh | Tiếng Việt |
|--------------------|---|--------------------------------------|
| 25(OH)D | 25-hydroxy vitamin D | |
| BMI | Body Mass Index | Chỉ số khối cơ thể |
| BTM | | Bệnh thận mạn |
| Cholesterol | | Cholesterol toàn phần |
| T.P | | |
| CKD-EPI | Chronic Kidney Disease - Epidemiology Collaboration | |
| CYP | Cytochrome P | |
| DBP | Vitamin D Binding Protein | Protein liên kết vitamin D |
| ĐTĐ | | Đái tháo đường |
| eGFR | Estimated glomerular filtration rate | Độ lọc cầu thận ước đoán |
| FGF | Fibroblast growth factor | Yếu tố tăng trưởng nguyên bào sợi |
| HDLc | High density lipoprotein cholesterol | Cholesterol tỷ trọng cao |
| HSDA | Sodium N-(2-hydroxy-3- sulphopropyl)-3;5- dimethoxyanilin | |
| IDF | International Diabetes Federation | Hiệp hội đái tháo đường Thế giới |
| KDIGO | Kidney Disease: Improving Global Outcomes | Hội Thận học Hoa Kỳ |
| KTC | | Khoảng tin cậy |
| LDLc | Low density lipoprotein Cholesterol | Cholesterol tỷ trọng thấp |
| MAU | Micro albumin uria | Vi đạm niệu |

| | | |
|-----------|---|---|
| NHANES | National Health And Nutrition Examination Survey | Chương trình khảo sát dinh dưỡng và sức khỏe quốc gia |
| NKF-KDOQI | The National Kidney Foundation-Kidney Disease Outcomes Quality Initiative | |
| PTH | Parathyroid hormone | hormone tuyến cận giáp |
| RAAS | Renin angiotensin aldosterone system | hệ thống renin angiotensin aldosterone |
| RLUs | Relative light units | đơn vị ánh sáng tương đối |
| THA | | Tăng huyết áp |
| UACR | Albumin/Creatinine ratio uria | Tỷ lệ Albumin-Creatinine nước tiểu |
| VEGF | Vascular endothelial growth factor | yếu tố tăng trưởng nội mô mạch máu |
| VLDLc | Very Low density lipoprotein Cholesterol | Cholesterol tỷ trọng rất thấp |
| VDR | Vitamin D receptor | thụ thể vitamin D |

TÓM LƯỢC

Mục tiêu: Khảo sát tỷ lệ giảm vitamin D và một số yếu tố liên quan đến giảm vitamin D ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2.

Phương pháp nghiên cứu: Nghiên cứu mô tả cắt ngang có phân tích 94 bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2 khám tại phòng khám Nội Thận bệnh viện Hoàn Mỹ Cửu Long từ 07/2020-07/2021.

Kết quả: Tỷ lệ giảm nồng độ vitamin D ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2 là 59,6%. Các yếu tố liên quan đến giảm vitamin D ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2 bao gồm: thời gian phát hiện đái tháo đường ≥ 10 năm, nữ giới, béo phì, giảm nồng độ Albumin huyết tương. Không có liên quan giữa các yếu tố độ tuổi, huyết áp tâm thu ≥ 140 , thiếu máu, HbA1c ≥ 9 , nồng độ Cholesterol T.P huyết tương ≥ 200 , nồng độ Triglyceride huyết tương ≥ 150 mg/dL, nồng độ HDLc huyết tương < 40 mg/dL, nồng độ LDLc huyết tương ≥ 100 mg/dL, UACR ≥ 300 mg/g với giảm vitamin D ở bệnh nhân bệnh thận mạn do đái tháo đường type 2.